

वा०श०

॥१०३॥

सधूमानलसन्निकाशां सधूमानलसदृशीं राक्षसराष्ट्रनाथोरावणः ॥ १०६ ॥ तथापिसेति ॥ ब्राह्मत्वेनामोघत्वादित्यर्थः ॥ १०७ ॥ शक्तिमानपि महाबलवानपि ॥ शक्तिसमाह
तः सन् ज्वाला ॥ पपातेति पाठांतरं ॥ विह्वलं विकलं भवंतं ॥ राजा रावणः तरसा बलेन लक्ष्मणं भुजाभ्यां जयाह ॥ इंद्रजित् वद्धयोरपि पुनरुत्थानदर्शनादिदानीमपि
पुनरुज्जीवनभयेन गृहीत्वा समुद्रे प्रक्षेपणीयस्तत्र गते रामोऽसहायो न क्षयत्येवेत्याशयेनायमारंभः ॥ १०८ ॥ नचोद्धर्तुं शक्नोदित्याह ॥ हिमवानिति ॥ येन रावणेन सुरासुरैः स

सतां सधूमानलसन्निकाशां वित्रासनीं संयतिवानराणां ॥ चिक्षेप शक्तिं तरसा ज्वलन्तीं सौमित्रये राक्षसराष्ट्रनाथः ॥ १०६ ॥ तामाप
तंतीं भरतानुजोऽसौ र्जघान बाणैश्च द्रुताग्नि कल्पैः ॥ तथापि सा तस्य विवेश शक्तिर्भुजांतरं दाशरथेर्विशालं ॥ १०७ ॥ सशक्तिमान् शक्ति
समाहतः सन् ज्वाला भूमौ सरघु प्रवीरः ॥ तं विह्वलं तं सहसाभ्युपेत्य जग्राह राजा तरसा भुजाभ्यां ॥ १०८ ॥ हिमवान् मंदरो मेरुस्रै लो
क्यं वा सहामरैः ॥ शक्यं भुजाभ्यामुद्धर्तुं न शक्यो भरतानुजः ॥ १०९ ॥ शक्त्या ब्राह्म्या तु सौमित्रिस्ताडितोऽपि स्तनांतरे ॥ विष्णोरमीमां
स्य भागमात्मानं प्रत्यनुस्मरत् ॥ ११० ॥ ततोऽदानवदर्पघ्नं सौमित्रिं देवकं टकः ॥ तं पीडयित्वा बाहुभ्यां प्रभुर्लंघने भवत् ॥ १११ ॥ ततः
क्रुद्धो वायुसुतो रावणं समभिद्रवत् ॥ आजघानोरसि क्रुद्धो वज्रकल्पेन मुष्टिना ॥ ११२ ॥

क्यमभूत्तेन भरतानुजः संख्ये उद्धर्तुं शक्यो नाभूत् ॥ १०९ ॥ कुतस्तत्राह ॥ शक्येति ॥ अमोघया ब्रह्मदत्ततया स्तनांतरे आहतः सौमित्रिं विष्णोरमीमांस्य निःसंशयविष्णु
भागत्ववंतं ॥ इयत्तया चिंतयितुं शक्यं वा विष्णोर्भागं आत्मानं प्रत्यनुस्मरत् अन्वस्मरत् ॥ न हि स्वीयं स्वं हि न स्तीत्याशयेन ब्रह्मशक्तिमूलाय त्राणार्थं भगवत्तेजोऽवाहम
स्मीति ध्यातवान् नटवदंगीकृतमनुष्यत्वस्येतेषां दृढप्रतीत्यर्थं परं न सर्वदा तथा ध्यानं ॥ एवं च ब्रह्मभावनया लक्ष्मणेन स्वशरीरस्य गरीयस्त्वमापादितमित्युक्तं भवति ॥ ११० ॥
तत इति ॥ तथानुसंधानमहिमत इत्यर्थः ॥ अथानंतरमुच्यमानविशेषणमेनं सौमित्रिं बाहुभ्यां पीडयित्वा ॥ लंघने चालनेऽपि न प्रभुरभवत् न समर्थोऽभवत् ॥ किंपुनः उद्ध
रणे इति भावः ॥ १११ ॥ ततः सौमित्रिक्लेशनात् क्रुद्धो वायुसुत इत्यर्थः ॥ ११२ ॥

यु०कां०

॥१०३॥